

> Retouradres Postbus 19530 2500 CM Den Haag

Stichting Zozijn Zorg
D.S. Venema
Postbus 10
7390 AA TWELLO

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**

Postbus 19530
2500 CM Den Haag
mijn.rvo.nl

T 088 042 42 42
ffwet@rvo.nl

Onze referentie

Kenmerk
FF/75C/2014/0161.toek.ct

Bijlagen

2

Datum 21 oktober 2014
Betreft Toekenning ontheffing
Ruimtelijke ingrepen

Geachte heer Venema,

Naar aanleiding van uw verzoek van 6 mei 2014 en de aanvullingen hierop van 31 juli 2014, 16 oktober 2014 en 20 oktober 2014, geregistreerd onder kenmerk FF/75C/2014/0161, om een ontheffing als bedoeld in artikel 75 van de Flora- en faunawet te krijgen, deel ik u het volgende mee.

Hierbij ontvangt u de ontheffing die u heeft aangevraagd, van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 11 van de Flora- en faunawet voor zover dit betreft het beschadigen, vernielen en verstoren van holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis.

De aanvraag

De aanvraag heeft betrekking op de realisatie van het project "Slopen Bosoelenstraat en Rondweg", gelegen in de gemeente Voorst. Het project betreft het slopen en nieuwbouw van (zorg)woningen aan de Boeselenstraat en Rondweg in Voorst. De werkzaamheden bestaan uit:

- Het slopen van gebouwen door middel van strippen;
- Het bouwen van nieuwe zorgwoningen;
- Het aanleggen van groenstructuur.

Ontheffing wordt gevraagd van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 11 van de Flora- en faunawet voor wat betreft exemplaren van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*).

Overwegingen

Wettelijk kader

Beschermde soorten

De gewone dwergvleermuis is een beschermde inheemse diersoort als bedoeld in artikel 4, lid 1, onder a, van de Flora- en faunawet en is tevens opgenomen in bijlage IV van de EU-Habitatrichtlijn, diersoorten van communautair belang die strikt moeten worden beschermd.

Verbodsbepalingen

Op grond van artikel 11 van de Flora- en faunawet is het verboden om hollen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van beschermde inheemse diersoorten te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland

Datum
21 oktober 2014

Onze referentie
Kenmerk
FF/75C/2014/0161

Voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen

Tot voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen als bedoeld in artikel 11 van de Flora- en faunawet worden locaties gerekend waarin zich kraamkolonies, paarverblijven, overwinteringsplaatsen en verblijven van groepen mannetjes bevinden, afhankelijk van de soort. Essentiële migratie- en vliegroutes en foerageergebieden die van belang zijn voor de instandhouding van een voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaats van de soort op populatieniveau, vallen hier ook onder. Daarnaast vallen ook tijdelijke, seizoensgebonden, verblijfplaatsen (bijvoorbeeld hollen) of standplaatsen die van belang zijn voor de gunstige staat van instandhouding van een soort op populatieniveau of per exemplaar hieronder.

Ontheffing

Op grond van artikel 75, lid 5, van de Flora- en faunawet worden ontheffingen slechts verleend wanneer er geen afbreuk wordt gedaan aan een gunstige staat van instandhouding van de soort. Op grond van artikel 75, lid 6, aanhef en onder c, wordt voor soorten genoemd op bijlage IV van de Habitatrichtlijn ontheffing slechts verleend wanneer er, naast de voorwaarde dat geen afbreuk wordt gedaan aan een gunstige staat van instandhouding van de soort, geen andere bevredigende oplossing bestaat en met het oog op andere, bij algemene maatregel van bestuur aan te wijzen, belangen. De belangen waarnaar verwezen wordt, zijn genoemd in artikel 2, lid 3 van het Besluit vrijstelling beschermde dieren en plantensoorten.

Instandhouding van de gewone dwergvleermuis

De gewone dwergvleermuis is in het plangebied aangetroffen. In de te slopen gebouwen zijn drie paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis vastgesteld. Winterverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis zijn uitgesloten, aangezien de te slopen gebouwen geen spouwmuur hebben. Het plangebied heeft ook een functie als foerageergebied voor de gewone dwergvleermuis. Tevens is er aan de noordkant van het gebouw een vliegroute van de gewone dwergvleermuis vastgesteld. Aantasting van foerageergebieden en vliegroutes is enkel ontheffingsplichtig indien zij van groot belang zijn voor de functionaliteit van de vaste rust- of verblijfplaatsen van de betreffende soort, doordat er onvoldoende alternatieven voorhanden zijn. Door de werkzaamheden kunnen voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis worden beschadigd, vernield en verstoord.

Om negatieve effecten van de werkzaamheden op de soort tot een minimum te beperken stelt u maatregelen voor zoals beschreven in het bij de aanvraag gevoegde rapport "Vleermuisvriendelijk Slopen Bosoelenstraat/Rondweg" van 2014. De door u voorgestelde maatregelen zijn in grote lijnen voldoende. Ter aanscherping zijn in de ontheffing echter aanvullende voorschriften opgenomen.

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**

Datum
21 oktober 2014

Onze referentie
Kenmerk
FF/75C/2014/0161

Vooraf zorgt u niet voor voldoende alternatief dat in kwantiteit en kwaliteit overeenkomt met de huidige functionaliteit van de voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaats voor de aanwezige populatie van de gewone dwergvleermuis. Door de (sloop)werkzaamheden worden drie verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis aangetast. U heeft reeds in juli 2013 zeven vleermuiskasten opgehangen. Om te zorgen dat u een voldoende aantal tijdelijke verblijfplaatsen biedt aan de gewone dwergvleermuis dient u nog vijf vleermuiskasten op te hangen in de directe omgeving van de huidige verblijfplaatsen om tot een totaal van 12 verhuiskasten te komen. Omdat u nog vijf vleermuiskasten dient op te hangen en van plan bent om in december te starten met het slopen van de gebouwen geeft u de aanwezige exemplaren van de gewone dwergvleermuis onvoldoende gewenningstijd (minimaal 6 maanden gedurende de actieve periode van de gewone dwergvleermuis, voorafgaand aan het paarseizoen) om de vleermuiskasten te ontdekken en in gebruik te nemen. De functionaliteit van de voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis blijft daarmee niet gegarandeerd.

In de directe omgeving van het plangebied blijft er voldoende alternatieve verblijfplaatsen voor de gewone dwergvleermuis beschikbaar. Door het aanbrengen van open stootvoegen in de nieuwbouw, die de gewone dwergvleermuis toegang geven tot de spouw, worden er op lange termijn voldoende permanente verblijfplaatsen voor de gewone dwergvleermuis aangeboden. Tevens worden de vliegroute en foerageergebied niet aangetast en de groenstructuur in en rondom het plangebied middels een groen onderhoudsplan versterkt. De gunstige staat van instandhouding van de gewone dwergvleermuis komt niet in gevaar, mits gewerkt wordt conform de door u voorgestelde maatregelen en volgens de overige in de ontheffing opgelegde voorschriften.

De zorgplicht genoemd in artikel 2 van de Flora- en faunawet blijft van toepassing. In de ontheffing zijn dan ook aanvullende voorschriften opgenomen.

Belang van de ingreep

U heeft ontheffing van verbodsbepalingen aangevraagd op grond van de belangen: 'dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en voor het milieu wezenlijk gunstige effecten' en 'de uitvoering van werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling'.

Voor soorten die zijn opgenomen in bijlage IV van de Habitatrichtlijn kan alleen ontheffing verleend worden ten behoeve van belangen genoemd in de Habitatrichtlijn. Het door u aangevraagde belang 'de uitvoering van werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling' is niet genoemd in de Habitatrichtlijn. De aanvraag is daarom uitsluitend beoordeeld op grond van het belang 'dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en voor het milieu wezenlijk gunstige effecten'.

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**

Datum
21 oktober 2014

Onze referentie
Kenmerk
FF/75C/2014/0161

Dit project maakt deel uit van een omvangrijke en maatschappelijke belangrijk herstructureringsopgave van landgoed 'De Lathmer'. De uitvoering van deze herstructurering is begonnen in 2008 en loopt naar verwachting door tot circa 2020. In 2008 heeft Zozijn in samenspraak met de gemeente Voorst besloten tot een ingrijpende herstructurering van het landgoed. Aanleiding waren de vervallen toestand van De Lathmer en de sterk verouderde staat van een aantal zorggebouwen. Een groot deel van de zorgbebouwing voldeed niet meer aan de huidige eisen voor veiligheid en goede zorg. Zozijn heeft in nauw overleg met de gemeente de stedenbouwkundige visie 'Zorg voor een landgoed' opgesteld (2008). Deze visie gaat uit van een omvangrijke herstructurering, waarbij stapsgewijs het merendeel van de verouderde zorggebouwen wordt afgebroken. Daardoor komt er ruimte voor verplaatsing en vernieuwing van woningen, dagcentra, medische zorg- en vrijetijdsvoorzieningen. De transformatie is er op gericht om van de Lathmer een veilig, uitnodigend en goed functionerend zorglandgoed te maken. Gelet op het voorgaande en de onverminderde actualiteit van de naar voren gebrachte omstandigheden ben ik van oordeel dat het belang 'dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en voor het milieu wezenlijk gunstige effecten' voldoende onderbouwd zijn om de negatieve effecten op de gewone dwergvleermuis, die als gevolg van de uitvoering van het project zullen optreden, te rechtvaardigen.

Andere bevredigende oplossing

Het project is locatiespecifiek. Het betreft een zorggebouw waar zorgbehoevende mensen wonen. Deze zorggebouwen hebben 'code rood' gekregen en moeten dus worden vervangen. Dan kan alleen maar op dezelfde locatie omdat het binnen zorglandgoed De Lathmer (Zozijn) valt. Zorgbehoevende mensen kunnen niet naar elders worden verhuisd omdat daar de specifieke zorgbehoefte niet geleverd kan worden. Het is daarom noodzakelijk dat er een nieuw gebouw komt precies op dezelfde plek waar het oude gebouw staat. Een andere plek kiezen zou ten kosten kunnen gaan van de al dan niet aanwezige natuur en het groen van het Landgoed aantasten. Door de gekozen inrichting, werkwijze en de planning (buiten de kwetsbare periode) wordt schade aan de gewone dwergvleermuis zoveel mogelijk voorkomen. Hiermee is het voldoende aangetoond dat geen andere bevredigende oplossing voorhanden is.

Zorgplicht

Voor de soort waarvoor ik u ontheffing verleen, bent u gehouden aan de in de ontheffing opgenomen voorschriften. Voor alle soorten echter, geldt de zorgplicht ex artikel 2 van de Flora- en faunawet, die van toepassing is op zowel beschermde als onbeschermde dier- en plantensoorten, ongeacht vrijstelling of ontheffing. Op grond hiervan dient u zoveel als redelijkerwijs mogelijk is schade aan deze soorten te voorkomen.

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**

Datum
21 oktober 2014

Onze referentie
Kenmerk
FF/75C/2014/0161

Vogels

U dient gedurende de werkzaamheden rekening te houden met het broedseizoen van vogels. Verstoring van broedgevallen van vogels dient te worden voorkomen. Voor de in het plangebied te verwachten vogelsoorten kan dit plaatsvinden door werkzaamheden buiten de broedperiode van aanwezige soorten uit te voeren. Tevens kunnen voorbereidende maatregelen worden getroffen om te voorkomen dat vogels tot broeden kunnen komen binnen het plangebied. Ik wijs u erop dat voor het broedseizoen geen standaardperiode wordt gehanteerd in het kader van de Flora- en faunawet. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Voorts wijs ik u erop dat verblijfplaatsen van vogels die hun verblijfplaats het hele jaar gebruiken jaarrond zijn beschermd. Voor het verwijderen van dergelijke verblijfplaatsen is te allen tijde een ontheffing vereist.

Conclusie

Gelet op het voorgaande verleen ik u ontheffing ex artikel 75 van de Flora- en faunawet. Aan deze ontheffing zijn voorschriften verbonden.

De ontheffing en de voorschriften treft u hierbij aan.

Bezwaar

Als u het niet eens bent met deze beslissing, kunt u binnen zes weken na verzending van deze brief digitaal of schriftelijk een bezwaarschrift indienen. Een digitaal bezwaarschrift kunt u indienen via mijn.rvo.nl. Om in te loggen heeft u uw gebruikerscode en wachtwoord nodig, voor de ondertekening een TAN-code. Als u schriftelijk bezwaar wilt maken, stuurt u het ondertekende bezwaarschrift naar de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, afdeling Juridische Zaken, Postbus 40219, 8004 DE Zwolle.

Bij het indienen van een digitaal bezwaarschrift vragen wij u naar een aantal gegevens uit deze brief. Maakt u schriftelijk bezwaar, vermeld in uw bezwaarschrift dan in ieder geval onze referentie en de datum van de beslissing waartegen u bezwaar maakt. U vindt dit nummer in de rechter kantlijn in deze brief.

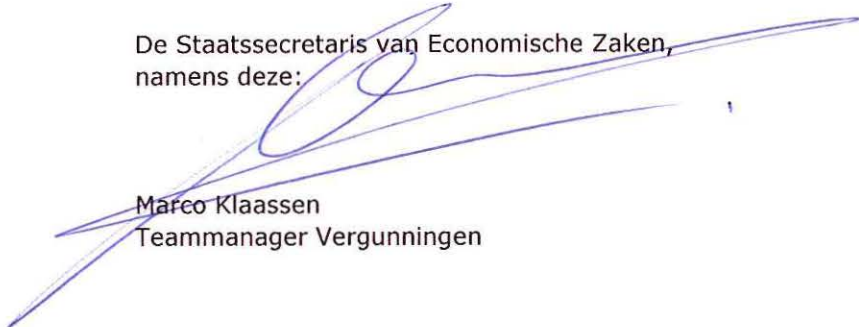
Op mijn.rvo.nl vindt u meer belangrijke informatie over het digitaal en schriftelijk indienen van een bezwaarschrift.

Meer informatie

Heeft u nog vragen, kijk dan op onze website mijn.rvo.nl. Of bel ons: 088 042 42 42 (lokaal tarief).

Met vriendelijke groet,

De Staatssecretaris van Economische Zaken,
namens deze:

Marco Klaassen
Teammanager Vergunningen

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**

Datum
21 oktober 2014

Onze referentie
Kenmerk
FF/75C/2014/0161

ONTHEFFING

Naar aanleiding van het verzoek van heer D.S. Venema op 06 mei 2014, namens Stichting Zozijn Zorg en de aanvullingen hierop van 31 juli 2014, 16 oktober 2014 en 20 oktober 2014

gelet op artikel 75, lid 3, van de Flora- en faunawet

Verleent de Staatssecretaris¹ van Economische Zaken hierbij aan:

Naam: Stichting Zozijn Zorg (hierna: ontheffinghouder)
Adres: Molenallee 50
Postcode en woonplaats: 7384 AN WILP

Ontheffing voor het tijdvak van: 21 oktober 2014 tot en met 30 april 2016

Van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 11 van de Flora- en faunawet voor zover dit betreft het beschadigen, vernielen of verstoren van holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*).

Het gebied waarvoor de ontheffing geldt, betreft het plangebied voor de realisatie van het project "Slopen Bosoelenstraat en Rondweg", gelegen aan de Boeselenstraat 2,4 en 6 en de Rondweg 9 in de gemeente Voorst, één en ander zoals is weergegeven in figuur 1 van het bij de aanvraag gevoegde rapport "Ecologisch onderzoek naar vleermuizen Bosoelen/Rondweg, Wilp" van 2013.

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorschriften verbonden:

Algemene voorschriften

1. De ontheffing wordt slechts voor de hierboven genoemde soort en beschreven verboden handelingen verleend.
2. Deze ontheffing geldt alleen voor de werkzaamheden die conform de aanvraag worden uitgevoerd, voor zover in deze ontheffing zelf niet anders is aangegeven.
3. De ontheffinghouder dient onverwijld contact op te nemen met Rijksdienst voor Ondernemend Nederland indien bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen of andere handelingen als bedoeld in voorschrift 1 noodzakelijk zijn.
4. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder blijft daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
5. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een afschrift van deze ontheffing en de bijbehorende brief op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
6. De ontheffinghouder dient, zodra de datum waarop de werkzaamheden zullen aanvangen bekend is, het bijgevoegde meldingsformulier volledig in te vullen en naar Rijksdienst voor Ondernemend Nederland te zenden.

¹ Krachtens de wettekst is de Minister bevoegd tot het afgeven van een ontheffing ex artikel 75 van de Flora- en faunawet. Op basis van de portefeuillevverdeling tussen de Minister van EZ en de Staatssecretaris van EZ is deze bevoegdheid belegd bij de Staatssecretaris.

Specifieke voorschriften

7. U dient, met in achtneming van onderstaande voorschriften, de maatregelen uit te voeren zoals beschreven in het bij de aanvraag gevoegde rapport "Vleermuisvriendelijk Slopen Bosoelenstraat/Rondweg" van 2014 (bijlage 2 bij dit besluit).
8. U dient bij de planning van de werkzaamheden rekening te houden met de paarperiode van de gewone dwergvleermuis. Deze loopt globaal van oktober tot en met half november. Afhankelijk van het seizoen en de weersomstandigheden kan deze periode langer dan wel korter zijn. De geschiktheid van de periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden dient te worden bepaald door een deskundige² op het gebied van de gewone dwergvleermuis.
9. U dient vijf vleermuiskasten in de directe omgeving van de huidige verblijfplaatsen op te hangen. Dit dient te gebeuren onder begeleiding van een deskundige op het gebied van de gewone dwergvleermuis.

Zorgplicht

Ik wijs u er op dat u op grond van artikel 2 van de Flora- en faunawet de volgende maatregelen in acht dient te nemen:

10. U dient minimaal drie dagen voorafgaand aan de (sloop)werkzaamheden de huidige verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis ongeschikt te maken. Dit dient te gebeuren op dagen met avondtemperaturen van meer dan 10°C en er dient gewerkt te worden met exclusion-flaps.
11. U dient direct voorafgaand aan de werkzaamheden uit te sluiten dat er exemplaren van de gewone dwergvleermuis in de huidige verblijfplaatsen aanwezig zijn.

Overige voorschriften

12. De werkzaamheden en bovengenoemde voorschriften dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige op het gebied van de gewone dwergvleermuis.
13. U dient een ecologisch werkprotocol op te stellen met daarin bovengenoemde voorschriften. Alle betrokken partijen, met name ook de uitvoerenden op de bouw- of projectlocatie, dienen van het werkprotocol op de hoogte gesteld te worden.
14. Deze ontheffing kan worden ingetrokken, indien blijkt dat de ontheffinghouder zich niet houdt aan de voorschriften.
15. Indien blijkt dat de in de ontheffing gestelde termijn niet voldoende is om de werkzaamheden waarop de ontheffing betrekking heeft uit te voeren, dient u, zeker vier maanden voor het verstrijken van deze termijn een nieuwe aanvraag indienen. Dit voorkomt onnodige vertraging van het project.

² Het Ministerie van Economische Zaken verstaat onder een deskundige een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soortspecifieke ecologie. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO-, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of
- op MBO niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Flora- en faunawet, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten; en/of
- als ecooloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals bijvoorbeeld een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus; en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdiervereniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied) en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of -bescherming.

16. Aanspreekpunt in het kader van deze ontheffing en de daaruit voortvloeiende voorschriften is
Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, Postbus 40219, 8004 DE Zwolle.

Den Haag, 21 oktober 2014

De Staatssecretaris van Economische Zaken,
namens deze:

Marco Klaassen
Teammanager Vergoedingen

Vleermuisvriendelijk Slopen Bosoelenstraat/Rondweg

Het vleermuisvriendelijk slopen gebeuren door het nemen van de volgende maatregelen:

- Er wordt gesloopt met een voorzichtige aanpak: strippen in plaats van met de kogel;
- De gebouwen worden minimaal één week voor de sloop gestript;
- Het strippen vindt plaats in een voor de vleermuizen veilige periode (zie vleermuisprotocol), waarbij de dagtemperatuur minimaal 10°C bedraagt en bij afwezigheid van regen en wind;
- Het strippen houdt in: er worden om de 3 meter gaten in de spouwmuur gemaakt van 75 x 75 cm waarna de sloop minimaal twee dagen wordt stil gelegd voordat aan de betreffende spouwmuur verder gewerkt wordt. Het klimaat in het aanwezige vleermuisverblijf wordt dan verstoord, en de dieren krijgen de gelegenheid een ander veilig onderkomen te zoeken;
- Tijdens het slopen is een vleermuisdeskundige oproepbaar. Indien er tijdens het slopen binnen de aangegeven veilige periode onverhoopt toch vleermuizen aangetroffen worden, dient het slopen tijdelijk stilgelegd te worden, en dient een vleermuisdeskundige de gevonden dieren op te vangen en/of elders vrij te laten.
- Voor alle soorten geldt de zorgplicht (artikel 2 Flora- en Faunawet, zie bijlage 2).

Tijdelijke Mitigatie:

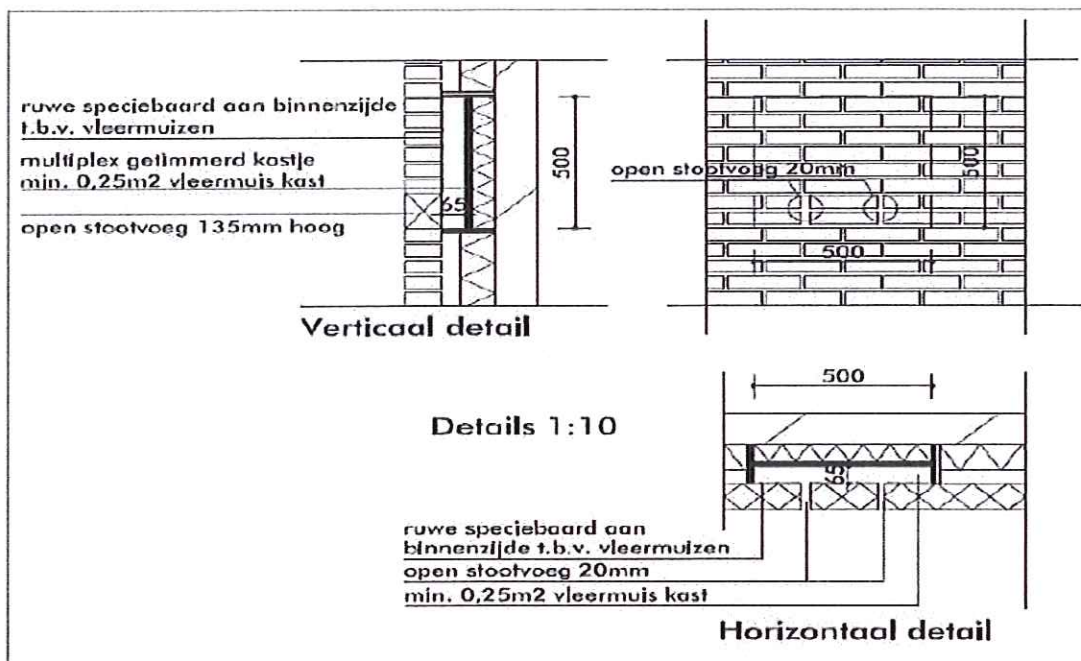
Om te mitigeren voor het (tijdelijke) verlies van de diverse verblijfplaatsen in de te Renoveren/slopen gebouwen kunnen vleermuiskasten in de directe omgeving van het plangebied opgehangen. Er bv diverse vleermuiskasten worden opgehangen op minimaal 4 meter boven de grond, of boven platte daken, direct onder de dakrand aan blinde west- of zuidgevels van gebouwen in de omgeving van het plangebied. Het kunnen broedkasten van het model Korsten (80cm x 80 cm), geschikt voor gewone dwergvleermuizen, Model platte kast (Korsten 2012).

Permanente Mitigatie:

Om nieuwe verblijfplaatsen voor vleermuizen te creëren in de nieuwe bebouwing, worden op de nieuw te bouwen locaties stootvoegen en de achterliggende spouwmuren zodanig ingericht dat ze geschikt zijn voor vleermuizen. Zie Afbeelding hieronder voor een tekening van een vleermuisvriendelijke spouw. De vleermuisvriendelijke spouwen voldoen aan de volgende eisen:

- De open stootvoegen (twee per aangepaste spouw) hebben een breedte van 20 mm en een hoogte van 135 mm;
- De achterliggende holle ruimte heeft een diepte van 65 mm;
- Het oppervlak van de achterliggende holle ruimte bedraagt circa 1 m²;
- Het isolatiemateriaal aan de binnenzijde van de holle ruimte is hard en glad afgewerkt (bijv. met hout); zodat de vleermuizen niet in het wollige isolatiemateriaal hangen;

- De holle ruimte wordt afgekaderd (zie tekening) om te voorkomen dat de vleermuizen verder de spouw ingaan en daar alsnog vast komen te zitten;
- Er worden ruwe bakstenen toegepast in de holle ruimte en deze worden voldoende ruw Gemetseld, zodat de vleermuizen hier aan kunnen hangen; en
- Er wordt voorkomen dat de locaties direct beschreven worden met verlichting.

Extra maatregelen:

Een vleermuisdeskundige wordt bij het project betrokken vanaf de start van de sloopwerkzaamheden. Voorafgaand aan de werkzaamheden wordt overleg gepleegd met de aannemer, de mitigerende maatregelen toegelicht, kunnen plaatsen worden aangewezen waar de vleermuizen (mogelijk) voorkomen en kan de methode van sloop worden toegelicht. Het ongeschikt maken van zomer- en paarverblijven van de gewone dwergvleermuis vindt plaats in een relatief veilige periode:

- De gebouwen waar Paarverblijven (Bosolenstraat/Rondweg) zijn aangetroffen worden ongeschikt gemaakt voor vleermuizen na de winterslaap en voor de kraamtijd (tussen half maart en half mei),
- De overige gebouwen kunnen regulier worden gesloopt buiten de paartijd (tussen oktober en half november). Als toch tijdens de paartijd moet worden gesloopt, worden deze gebouwen voorafgaand aan de paartijd ongeschikt gemaakt.

Er wordt dan alleen gewerkt als er geen nachtvorst is en bij dagtemperaturen van boven 10°C, zodat vleermuizen die onverwacht toch aanwezig zijn, kunnen vluchten. Wanneer met de sloop wordt begonnen voordat het broedseizoen is gestart (voor half maart) dan zal het gebouw ongeschikt zijn als nestlocatie voor broedvogels, vanwege de verstoring. Verstoring van broedgevallen wordt daarmee voorkomen.

De gebouwen waar de zomerverblijven van de gewone dwergvleermuis zijn aangetroffen worden op een dusdanige manier gesloopt dat het risico op het verwonden of doden van vleermuizen geminimaliseerd wordt.

Hiervoor worden de gebouwen ongeschikt gemaakt voor vleermuizen volgens onderstaand protocol, voordat de daadwerkelijke sloop van start gaat. De overige gebouwen in het plangebied kunnen buiten de paartijd regulier worden gesloopt. Als toch tijdens de paartijd wordt gewerkt, dan moeten deze gebouwen voorafgaand aan de paartijd ook volgens het onderstaand protocol ongeschikt worden gemaakt voor vleermuizen. Onderstaande Foto's geven enkele impressies hoe 'Vleermuisvriendelijk' slopen er uit kan zien:

